

ENERGETICKÁ BUDOUCNOST ČR

25. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU

Ve dnech 22. a 23. září 2025 se v Karlových Varech konala 25. celostátní konference o územním plánování a stavebním řádu. Tématem konference byla energetická budoucnost ČR.

První den konference jsme se setkali v prostorách hotelu Thermal, kde jsme se mohli projít po červeném koberci jako filmové hvězdy a zblízka si prohlédnout prostory, ve kterých probíhá slavnostní zahájení a zakončení karlovarského filmového festivalu. Konferenci zahájil ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk. V úvodu svého proslovu zmínil stěžejní témata, kterými se nyní Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) primárně zabývá v oblasti územního plánování. Jedná se zejména o přípravu rekodifikace územního plánování, je zahájena strukturovaná diskuse k jednotlivým tématům a připravuje se zavádění obnovitelných zdrojů energie (OZE) citlivě, ale zrychleně. V rámci Změny č. 9 Politiky územního rozvoje ČR (PÚR ČR) byly vymezeny tzv. nezbytné oblasti a v současnosti probíhá příprava podkladů pro vymezení akceleračních oblastí, které proběhne na základě připravovaných změn dokumentace Územního rozvojového plánu (ÚRP). Dalším předpokladem rozvoje OZE je výkonná a stabilní přenosová soustava, soustředěná práce s daty a rozvoj centralizovaného systému Národního geoportálu územního plánování, na kterém by měl být příští rok spuštěn systém územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace v jednotném standardu.

První den konferenci moderoval vrchní ředitel Sekce plánování, výstavby a investování Ministerstva pro místní rozvoj Tomáš Hudeček. Nejprve přivítal zástupce hostujícího kraje, pana Martina Hurajčíka, který představil Karlovarský kraj jak z pohledu základních statistických informací, tak z pohledu zaměřeného na přírodní krásy, lázeňství a kulturu. Představil ho rovněž z hlediska

útlumu těžby a těžkostí s tím souvisejících, které však kraj bere jako výzvu pro restrukturalizaci, provedení ekologických projektů a zavádění nového průmyslu souvisejícího s výrobou energie z nových zdrojů (např. pilotní projekt a uvedení do provozu vodíkové plnicí stanice pro auta včetně servisu aut na vodík).

Dalším přednášejícím byl Martin Dušek, zástupce primátorky města Karlovy Vary, který zdůraznil potřebu definovat omezení umísťování obnovitelných zdrojů energie tak, aby byly zachovány principy ochrany památek a životního prostředí a bylo dosaženo konsenzu.

Ve druhém dopoledním bloku vystoupil vrchní ředitel Tomáš Hudeček, který představil novou organizační strukturu MMR, implementaci a koncepci nových potřebných změn v legislativě. Sekce plánování výstavby a investování připravuje první návrh rekodifikace a je spuštěna řízená diskuse probíhající nad několika tématy týkající se například redukce stavebních úřadů, digitálního procesu jako součásti povolování staveb, použití AI v rámci správního řízení nebo zřízení Národního plánovacího úřadu v Praze. Věcný záměr nového stavebního zákona by měl být připraven ve druhém čtvrtletí roku 2026.

Následně vystoupila Eva Pavlíková, vrchní ředitelka sekce IT MMR, která představila změny na poli digitalizace stavebního řízení – současný stav a výhled do budoucna. Informační systém stavebního řízení (ISSŘ) je v provozu od března letošního roku, kromě ISSŘ lze používat i systémy VITA, VERA a další. Systém je dále rozvíjen, proběhly drobné úpravy a probíhá analytická příprava dalších témat. Legislativní audit digitálního stavebního řízení přinesl vesměs negativní závěry, na odstranění chyb se nyní pracuje. Technický audit, kromě několika nedostatků a doporučení na

jejich eliminaci, přinesl rovněž pozitivní zjištění, že systém je navržen kvalitně a je možné ho nadále rozvíjet. Oba audity zároveň přinesly doporučení na uspořádání nové veřejné zakázky na základě tržních konzultací s dodavateli. V současnosti již probíhá její příprava. Dále se plánuje využití AI pro stavební úřady, migrace datových center a zlepšení kvality dat.

Jako další přednášející vystoupil Milan Svoboda, ředitel Odboru územního plánování MMR, s aktuálními informacemi a představil detail nové organizační struktury odboru, kde je nově zřízeno Oddělení rekodifikace, zabývající se metodickou činností a rekodifikací územního plánování, a Oddělení územního plánování, které se zabývá pořízováním Politiky územního rozvoje ČR a jejích změn, Územního rozvojového plánu (ÚRP) a jeho změn, Politikou architektury a stavební kultury ČR (PASK ČR), územně analytickými podklady, přeshraniční spoluprací a spoluprací s Ministerstvem životního prostředí. Aktuálními tématy jsou zejména Národní plán obnovy a s ním spojené činnosti k naplňování závazků České republiky promítnutých do zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie. Jedná se zejména o Změnu č. 9 PÚR ČR, kde byly vymezeny tzv. nezbytné oblasti a úkol vymezit akcelerační oblasti, Změna č. 8 PÚR ČR, kde byl doplněn požadavek týkající se akceleračních oblastí o požadavky na ukládání energie, a Změna č. 2 ÚRP, která má za cíl vymezení akceleračních oblastí do poloviny následujícího roku, přičemž v současnosti se připravuje její zadání. Dále je aktuálním tématem Politika krajiny, která je rovněž jako součást Národního plánu obnovy v gesci Ministerstva životního prostředí a na které MMR úzce spolupracuje v několika prioritních oblastech v průřezovém tématu krajinného plánování, a hledají se cesty, jak v oblasti územního plánování přispět ke skutečnému zlep-

šení stavu krajiny. Aktuální je zejména již schválená Změna č. 8 PÚR ČR, která je závazná od 1. října letošního roku, kde je nově vazba na dokument PASK ČR a posilování úlohy územního plánování v adaptaci sídel a krajiny na klimatickou změnu.

Druhý blok vystoupení uzavřel kolektiv pracovníků z Úřadu pro územné plánovanie a výstavbu SR, založený v červnu roku 2022 na základě nově přijaté legislativy, který ve svém příspěvku představil reformu územního plánování na Slovensku. Jejím základem je nový stavební zákon účinný od 1. dubna 2024 a nové prováděcí vyhlášky, které stanovují stupně územně plánovací dokumentace od nejvyššího – Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS), přes Konceptiu územného rozvoja regiónu (KURR), územný plán mikroregionu a územný plán obce až po nejnižší – územný plán zóny. Nový stavební zákon rovněž stanovil orgány územního plánování a odborně způsobilé osoby pro výkon územně plánovacích činností. KURS určuje hlavní směry komplexního rozvoje Slovenska, stanovuje základní podmínky a vytváří předpoklady pro udržitelný územní rozvoj celé země a jejích regionů. Úřad dále pořizuje Krajinoplánovací štúdiu Slovenska jako povinný územně plánovací podklad pro KURS. V přednášce byly zmíněny i možnosti obce vzhledem k pořízení územně plánovací dokumentace. Obce mohou pořídit ÚPN-O (vlastní územní plán), SÚPN-O (společný územní plán obcí, který pořizuje na základě dohody jedna z dotčených obcí) anebo ÚPN-MR (pořizuje kraj dle konceptu územního rozvoje kraje nebo po dohodě na žádost více obcí). Rovněž mají jednotný standard a metodiku zpracování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů, přičemž vyhláška obsahuje i regulativy prostorového uspořádání (základní a volitelné) a funkčního využití území.

Třetí blok přednášek byl koncipován téměř jako mezioborová diskuse, kde jednotliví přednášející zasedli k jednomu stolu a postupně se vystřídali – s přednáškou o klíčových změnách v energetice René Neděla, s dopady moderní energetiky na požární bezpečnost Daniel Miklós, s pohledem odborníka na fotovoltaiku v památkové péči Martin Zídek a aktuální legislativu v oblasti ochrany životního prostředí ve vztahu k energetice představil Libor Dvořák.

Na závěr prvního dne konference byl připraven doprovodný program, ve kterém si účastníci mohli zvolit ke komentované prohlídce i návštěvu města, Císařských lázní, Vřídla nebo muzea Becherovka.

Druhý den konference byly přednáškové bloky rozděleny na dva samostatné úseky. Na úseku územního plánování, který moderoval Jaroslav Kláška, ředitel Odboru územně správního MMR, zahájil první blok Vladimír Voldřich z téhož odboru seznámením účastníků s novinkami na poli pořizování Politiky územního rozvoje ČR a Územního rozvoje plánu. Na přednášku navázal svým vystoupením Karel Wirth z Odboru územního plánování MMR, ve kterém přiblížil, co se očekává od krajů a obcí vzhledem k urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie. Další přednášející, Jan Prášil z Odboru nových technologií Ministerstva průmyslu a obchodu představil nové vize v používání malých jaderných reaktorů. Požadavky na přenosovou soustavu a její rozvoj ve vazbě na územní plánování představil Zdeněk Hruška, ředitel sekce Rozvoj a technická koncepce PS, ČEPS, a. s. Budoucí energetický mix ve vazbě na požadavky na územní plánování představil ve svém příspěvku Daniel Brix z ČEZ, a. s. Nároky na realizaci záměrů i s příklady pak prezentoval Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE a poslední blok zakončil Martin Daněk z Odboru stavebního

řádu MMR přednáškou o povolování obnovitelných zdrojů energie.

Na úseku stavebního řádu, který moderovala Žanet Hadžić, ředitelka Odboru stavebního řádu MMR, zahájila první blok přímo paní Hadžić ve spolupráci s Janou Macháčkovou obecným přehledem aktuální legislativy. Poté vystoupil Martin Daněk z Odboru stavebního řádu MMR přednáškou o obnovitelných zdrojích energie z pohledu legislativy a dále pan Štěpán Chalupa, který představil nároky na realizace záměrů obnovitelných zdrojů energie pohledem praxe. Druhý blok zahájil Karel Wirth přednáškou k tématu obnovitelné zdroje energie věnovanou posuzování územně plánovací dokumentace stavebními úřady. Obecné požadavky na výstavbu ve vazbě na stavební zákon poté představila Renáta Pintová Králová z České společnosti pro stavební právo a poslední příspěvek – Aktuální judikatura ve vazbě na „nový“ stavební zákon – si rozdělili Aleš Mácha z Odboru legislativně právního MMR a Jan Brož z Advokátní kanceláře KVB.

Podle ohlasů a poděkování, které jsme obdrželi po konání konference, lze konstatovat, že konference přinesla odpovědi na některé otázky a nejistoty odborné veřejnosti a posílila ducha spolupráce na řešení obtížných výzev, které přináší současnost a budoucnost. Nemalou zásluhu na úspěchu akce mělo jistě i prostředí krásného lázeňského města Karlovy Vary.

Prezentace jednotlivých příspěvků jsou zpřístupněny na webových stránkách ÚÚR v Aktualitách a v sekci Územní plánování / Konference a semináře, popř. na Portálu územního plánování (IWÚP) v Aktualitách.

*Ing. arch. Martina Kabelková
Ústav územního rozvoje*